

Adres

Cortgene 2
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam
T: 14-078
F: (078) 770 80 80
I: www.alblasserdam.nl
Btw-nummer: NL001918412B01
IBAN: NL31BNGH0285000152

het Drechtstedenbestuur
Spuiweg 5
3311 GT Dordrecht

Datum

17 januari 2020

Geacht bestuur,

Betreft

vervolg taakstelling sociaal domein

Allereerst danken wij u voor uw brief waarin u ons verzoekt onze visie en ideeën te geven over de bezuinigingsopgave van 3,6 miljoen voor de SDD. Aan deze brief is een lange weg voorafgegaan. Op andere tafels hebben wij gesproken en zullen wij nog spreken over dat proces en over wat ervoor nodig is om onze samenwerking op het sociaal domein duurzaam en effectief vorm te geven. In deze brief zullen wij vooral inhoudelijk ingaan op wat wij denken dat nodig is om de taakstelling te halen, soms zullen we daarbij ook iets zeggen over de structuur. We willen hiermee laten zien dat wij veel mogelijkheden zien om zaken beter, effectiever én kostenefficiënter te regelen voor onze meest kwetsbare inwoners.

Uw kenmerk

BDR/19/2397098

Uw brief van

3-12-2019

Ons nummer

2417830

Bijlage(n)

Samenvatting

Wij willen blijven redeneren vanuit de inhoud. We vragen ons daarbij af wat (kwetsbare) gezinnen echt nodig hebben, hoe we zoveel mogelijk preventief kunnen werken, hoe we ervoor kunnen zorgen dat gezinnen en individuen minder kwetsbaar worden en hoe we eraan kunnen bijdragen dat gezinnen en individuen meedoen aan onze samenleving. Vanuit het antwoord op die vragen kijken we hoe we daar zo effectief en efficiënt mogelijk invulling aan kunnen geven. Soms is dat een heel lokaal en dichtbij antwoord en soms een regionaal antwoord. Altijd willen we dat lokaal en regionaal heel goed met elkaar verbonden zijn en elkaar versterken.

Contactpersoon

Gerard van Andel
E: g.w.van.andel@alblasserdam.nl
T: (078) 770 6099

U stelt in uw brief dat u de in oktober vastgestelde visie op het sociaal domein als uitgangspunt neemt voor de inpasbaarheid van de te nemen maatregelen. Dat onderschrijven wij, de kracht van een goede aanpak ligt in de samenwerking tussen gemeenten, regio, maatschappelijke organisatie en inwoners. De visie sociaal domein is ook vanuit dat uitgangspunt opgesteld. Het is bij de uitvoering van de taakstelling dan ook van belang dat rekening gehouden wordt met de wensen, mogelijkheden, opgaven en belangen van zowel de lokale als regionale partners.

De opgave voor Ablasserdam

De gemeenteraad van Ablasserdam heeft besloten tot een lokale bezuinigingsdoelstelling die stapsgewijze oploopt tot 1,4 mio in 2023. Om deze bezuiniging te realiseren heeft de gemeente de samenwerking en medewerking nodig van een aantal lokale maatschappelijke partners en van regionale partners waaronder de SDD. De taakstelling waartoe door de Drechtraad voor de SDD is besloten, is opgenomen in onze begroting 2020 en meerjarenperspectief 2021-2023. Naast deze regionale taakstelling staan wij dus voor een grotere opgave die wij op meerdere manieren oplossen. Bijvoorbeeld in samenspraak met onze andere gemeenschappelijke regelingen, door lokaal op allerlei terreinen te versoberen, door innovatie en door het inzetten van reserves en het verhogen van inkomsten. Dit heeft geleid tot een evenwichtige begroting, met een opgave die voor een gedeelte nog wel gerealiseerd moet worden. De taakstelling voor de SDD is daar een van.

Regionaal en lokaal

Zoals in onze inleiding genoemd, is voor ons de samenwerking tussen lokaal en regionaal belangrijk. Wij zien lokaal op veel vlakken mogelijkheden om samen met lokale partners én bijvoorbeeld de SDD trajecten en programma's aan te bieden die leiden tot duurzaam werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, tot effectievere en kortdurende zorg voor jeugdigen, tot laagdrempeligere en goedkopere zorg voor ouderen en tot doorzettingskracht op de meest problematische cases.

De activiteiten die onze lokale partners uitvoeren liggen veelal in het verlengde van de regionale activiteiten (denk hierbij aan armoedebestrijding) of worden gedeeltelijk bekostigd uit regionale middelen (denk hierbij aan de lokale leerwerkbedrijven). Dat betekent dat regionale bezuinigingen een veel grotere impact kunnen hebben dan alleen een versobering van een voorziening. We moeten onszelf niet in de voeten schieten door versoberingen door te voeren die de lokale sociale infrastructuur sterk aantasten, maar juist kijken hoe we elkaar zo goed mogelijk versterken. Wat ons betreft is de regio, is de SDD ván ons en vanuit dat eigenaarschap willen we het gesprek blijven aangaan om voor onze inwoners zo goed, effectief én kostenefficiënt de dingen mogelijk kunnen regelen.

Innovatie en versobering gaan wat ons betreft samen op, er ligt immers een heldere taakstelling. Wij hechten eraan dat ook deze gerealiseerd wordt. Op de totale begroting van de SDD is dit vooralsnog een beperkt percentage, dat zeer wel realiseerbaar is. Wij vinden het daarbij belangrijk dat die versobering plaatsvindt daar waar de meest kwetsbaren het minst worden geraakt. Wij denken verder dat een gedeelte van de taakstelling ook moet worden gehaald op de apparaatskosten van de SDD en dagen het DSB uit ook daarvoor met voorstellen te komen.

Werkgelegenheid

In de regionale Groeiagenda hebben de Drechtstedengemeenten zich geconformeerd aan het realiseren van een aantal doelstellingen, waarvan het scheppen van werkgelegenheid de belangrijkste is. Het creëren van werkgelegenheid is mede een gemeentelijke inspanning. Het toeleiden van mensen naar deze vacatures (bij voorkeur via het opwaarderen van mensen met een uitkering) wordt daarmee een activiteit die regionaal én lokaal vorm dient te krijgen. De grote noodzaak om hierin handelend op te treden laat geen ruimte voor een discussie over de exclusiviteit van lokaal of regionaal in de aanpak. Wij vinden samenwerking en samenhang noodzakelijk.

In de vergadering van december 2014 heeft de Drechttraad in de besluitvorming over de wijze waarop de Participatiewet in de Drechtsteden zal worden uitgevoerd, bepaald dat de groep mensen met een verdien capaciteit die lager ligt dan 50 % van het wettelijk minimumloon een verantwoordelijkheid van de gemeenten is.

Het delegatiebesluit inzake de uitvoering van de Participatiewet is daarmee relatief. Lokale ontwikkelingen hebben sindsdien niet stilgestaan. Er zijn diverse initiatieven ontstaan die verder gaan dan de wettelijke verplichtingen (bijvoorbeeld in het kader van preventie of andersoortige vormen van mantelzorg).

De voorstellen die in het kader van de Taskforce zijn aangedragen en voornamelijk opgebracht zijn vanuit de gemeenten verdienen in onze ogen dan ook de bijzondere aandacht.

Ons voorstel voor de invulling van de regionale bezuinigingsopgave geven wij onderstaand weer:

In het volgende wordt uitgegaan van drie ontwikkelingsfasen van mensen:

1. In de eerste plaats het verminderen van de financiële zorgen.
2. Vervolgens wordt gekeken of er mogelijkheden zijn om te gaan participeren of vrijwilligerswerk te gaan doen, om daarmee de sociale ontwikkeling in gang te zetten.
3. Als laatste stap is er de mogelijkheid van scholing om daarmee de mogelijkheden tot uitstroom naar regulier werk te vergroten.

Hierna wordt per fase ingegaan op hetgeen (veelal in operationele zin) nodig is en wat niet, om toch succesvol te blijven in het aanbieden van de noodzakelijke voorzieningen. Hierbij worden ook de voorstellen zoals die aangeleverd zijn bij de Taskforce betrokken voor zover zij passend zijn in het te schetsen beeld van uitvoering.

Ad.1

Voor mensen die te kampen hebben met financiële problemen, zijn er talloze regelingen die door een dito aantal organisaties worden uitgevoerd. In de praktijk betekent dit dat elke organisatie telkens een eigen intake laat plaatsvinden en mensen dus heel vaak hetzelfde moeten vertellen.

Met de vorming van een lokaal, centraal loket verdwijnt er een enorme ballast aan administratieve verplichtingen en kan er veel efficiënter worden samengewerkt door de organisaties die met de uitvoering belast zijn. Deze administratieve besparing raakt alle organisaties, dus ook de SDD.

Naast een vermindering van de administratieve last betekent het voor inwoners dat er veel sneller en gericht ondersteuning kan plaatsvinden.

Zie hiervoor ook het voorstel "Hulp en ondersteuning aan de voorkant" .

Door het harmoniseren in het aanbieden van de benodigde dienstverlening, ontstaan er ook mogelijkheden om de inkoop veel beter op elkaar af te stemmen. Producten worden niet langer dubbel ingekocht of overbodig ingekocht.

Ad. 2

Leerwerkbedrijven vervullen al een aantal jaren een zinvolle taak rol? om mensen te laten participeren. In sommige gevallen bieden zij ook ruimte aan het hogere segment van de dagbesteding. Nu veelal in de vorm van een PGB. Het her beoordelen van bepaalde dagbestedingsarrangementen zou ertoe kunnen leiden dat voor sommige mensen geldt dat een vorm tussen participatie en dagbesteding voor hen volstaat. De formele introductie van een dergelijke tussenvorm kan veel opleveren in de besparing van de kosten voor dagbesteding die in de WMO gemaakt worden.

Voorstel is dan ook om de leerwerkbedrijven in te schakelen voor participatie-plus of dagbesteding-light arrangementen. De kosten kunnen dan min of meer gehalveerd worden ten opzichte van de huidige WMO-tarieven. Een voorzichtige schatting leert dat er in de regio zeker 60 fulltime plekken te vinden zullen zijn bij de leerwerkbedrijven.

Uitgaande van een gemiddelde vergoeding per fulltime dagbestedingsplek van circa € 20.000,- zou dit een besparing kunnen opleveren van $(60 \times 10.000) = € 600.000,-$ per jaar.

Om leerwerkbedrijven nog beter te gaan benutten als schakel tussen wel of geen betaald werk uitvoeren, lijkt een opwaardering van hun inzet, voor zover mogelijk, voor de hand te liggen. Inzet van leerwerkbedrijven in zorgtaken en werkzaamheden in de buitenruimte kan leiden tot een stijging van het aantal garantiebanen (= uitstroom vanuit de bijstand).

Een voorbeeld is om een leerwerkbedrijf zoals Helpende Handen de gelegenheid te bieden om 15 personen uit de bijstand als leerling in te schakelen, met behoud van hun uitkering. Zij volgen verplicht een opleiding en worden ingezet in die gevallen waarbij een WMO-indicatie nog net niet aan de orde is. Door de inzet van deze stagiaires kan een beroep op de WMO voor ruim 30 mensen uitgesteld worden, hetgeen leidt tot een aanzienlijke besparing op de WMO-kosten.

Een organisatie als Helpende Handen kan dit zowel in Dordrecht als Ablasserdam verzorgen, waardoor circa 90 mensen langer buiten de WMO gehouden kunnen worden.

Voor de mensen die via het centrale loket (ad.1) in beeld komen kan dit betekenen dat zij weer de mogelijkheid krijgen zich verder te gaan ontwikkelen.

Daarnaast kan het lokaal organiseren van de persoonlijke begeleiding (onderdeel van de WMO) een aanzienlijke versterking opleveren voor een lokale integrale aanpak.

Ad. 3

Er zijn op dit moment enorm veel vacatures. Helaas is er een grote mismatch tussen vraag naar en aanbod van arbeid.

Een ruime periode om mensen geschikt te maken voor werk is een voorwaarde voor succes. Als een groep van 200 mensen de gelegenheid krijgt om scholing te gaan volgen via het ROC, zal een deel van hen uit kunnen stromen naar werk. Een dergelijke aanpak vraagt afstemming tussen Overheid, Ondernemers en Onderwijs.

Als 200 mensen aan een dergelijk project deel gaan nemen en de SDD de uitkeringskosten vergoed krijgt, spreken we over een bedrag van $200 \times € 15.000 = € 3.000.000,-$

Dekking van deze kosten kan gevonden worden in een generieke SROI - bijdrage.

Bijvoorbeeld: alle inkoop van > 20.000,- draagt 1 % op het totale bedrag af aan het te vormen werkgelegenheidsfonds. Op deze wijze worden de uitkeringskosten gecompenseerd. Hiermee draagt de economische kant zichtbaar bij aan het op peil houden van het aanbod in de lokale arbeidsmarkt.

Overige suggesties die de (Alblasserdamse) voorgenomen lijn niet negatief beïnvloeden:

1. Programmabudget Budgetadvies en Schuldbemiddeling stoppen, € 60.000,-
Geven we lokaal invulling aan. Doorgeleiding naar formele schuldhulpverlening loopt via het lokale preventieve veld en dat is gewoon op orde. De opbrengst is hard.

2. Persoonlijk minimabudget verlagen, € 654.000,-
Lokaal te repareren (via lokaal armoedebeleid + intensivering armoede), makkelijk te herstellen als noodzaak bezuinigen vervalt, er gaat geen structuur verloren. Opbrengst is hard.

3. De inzet adviseur geldzaken stoppen, € 173.000,-
Dit is een herstructurering van dienstverlening/organisatie SDD rondom schulden. Niet alle nieuwe dingen van de SDD hoeven met nieuw geld. Opbrengst is hard.

4. Kwetsbare jongeren inzet beperken, € 93.000,-
Weinig effectieve maatregel, kan lokaal worden opgevangen, atypische taak voor de regio. Opbrengst is hard.

5. Impuls statushouders (voorstel Sliedrecht) €1.100.000,-
Enkele jaren terug is geïntensiveerd op de aanpak om statushouders meer aan het werk te krijgen. Achterliggende reden was de sterk verhoogde instroom van statushouders. Inmiddels is deze stijging al langere tijd niet meer aan de orde. Daarom zijn wij van mening dat deze intensivering weer kan worden beëindigd en de reguliere aanpak weer kan worden gevolgd. Opbrengst is hard.

Ten slotte willen wij over een drietal onderwerpen nog met u van gedachten wisselen omdat wij ook bij die onderwerpen mogelijkheden zien om een bijdrage te leveren aan de bezuinigingsdoelstelling:

1. Meer sturing op de aanbieders
2. Een nadere beschouwing van de tarieven van de Drechthopper
3. Het samenvoegen van participatiebonus, vrijwilligersbonus en PMB tot een generieke uitkering.

Omdat eventuele revenuen te verwachten zijn in hoger rendement, hogere opbrengsten of vermindering van administratieve lasten, is een financiële schatting (nog) niet gemaakt.

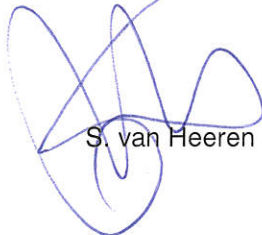
Alles overziend komen wij tot de conclusie dat de mogelijkheden om bij te dragen aan de regionale bezuiniging, per gemeente sterk kunnen verschillen gegeven de lokale mogelijkheden, wensen en belangen..

Teneinde de lokale initiatieven een kans van slagen te geven en beter te verbinden met regionale initiatieven bepleiten wij dan ook om de bijdrage aan de regionale bezuinigingen per gemeente niet via generieke maatregelen maar door middel van maatwerkafspraken per gemeente vorm te geven. Daarmee is de kans zo groot mogelijk dat er een voor ieder passend dienstverleningspakket tot stand komt én de taakstelling wordt ingevuld.

Een volledig overzicht van de financiële omvang van onze voorstellen vindt u als bijlage bij deze brief.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

de secretaris,

S. van Heeren

de burgemeester,

J.G.A. Paans

Bijlage 1	Samenvatting		
1	Programmabudget Budgetadvies en Schuldbemiddeling stoppen	€	60.000,00
2	Persoonlijk minimabudget verlagen	€	654.000,00
3	De inzet adviseur geldzaken stoppen	€	173.000,00
4	Kwetsbare jongeren inzet beperken	€	93.000,00
5	Impuls statushouders (voorstel Sliedrecht)	€	1.100.000,00
6	Dagbesteding light	€	600.000,00
7	Voorliggende voorziening huishoudelijke hulp	€	100.000,00
8	Vacature ontwikkeling laaggeschoolde arbeid irt SROI	€	1.000.000,00

€ 3.780.000,00